

FRAMSELD REGLUGERÐ FRAMKVÆMDASTJÓRNARINNAR (ESB) 2017/2359 2021/EES/19/02**frá 21. september 2017****um viðbætur við tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2016/97 að því er varðar kröfur um upplýsingar og reglur um viðskiptahætti sem gilda um dreifingu váttryggingatengdra fjárfestingarafurða (*)**

FRAMKVÆMDASTJÓRN EVRÓPUSAMBANDSINS HEFUR,

með hliðsjón af sáttmálanum um starfshætti Evrópusambandsins,

með hliðsjón af tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2016/97 frá 20. janúar 2016 um dreifingu váttrygginga ⁽¹⁾, einkum 28. gr. (4. mgr.), 29. gr. (4. mgr.) og 30. gr. (6. mgr.),*og að teknu tilliti til eftirfarandi:*

- 1) Í tilskipun (ESB) 2016/97 er kveðið á um nokkra sértæka staðla sem eiga við um váttryggingatengdar fjárfestingarafurðir, til viðbótar við staðla um viðskiptahætti sem gilda fyrir allar váttryggingarafurðir.
- 2) Með tilskipun (ESB) 2016/97 er framkvæmdastjórninni veitt heimild til að samþykkja framseldar gerðir og tilgreina nánar viðmiðanir og hagnýt atriði fyrir beitinguna á þeim sértæka reglubálki. Viðkomandi valdheimildir varða reglurnar um hagsmunaárekstra, hvata og mat á hæfi og tilhlýðileika. Til að tryggja samræmda beitingu ákvæðanna sem samþykkt eru á grundvelli þessara valdheimilda og til að tryggja að markaðsaðilar og lögbær yfirvöld sem og fjárfestar öðlist víðtækan skilning og hafi auðveldan aðgang að þessum ákvæðum, er æskilegt að fella þau inn í eina réttargerð. Reglugerðarformið tryggir samræmdan ramma fyrir alla markaðsaðila og er besta mögulega tryggingin fyrir jöfnum, samræmdum samkeppnisskilyrðum og viðeigandi kröfum um vernd fjárfesta.
- 3) Aðstæður og ástand sem taka skal tillit til að því er varðar ákvörðun um tegundir hagsmunaárekstra sem skaðað geta hagsmuni viðskiptavina eða hugsanlegra viðskiptavina ættu að ná yfir tilvik þar sem váttryggingamiðlarinn eða váttryggingafélagið er líklegt til að hagnast fjárhagslega eða komast hjá fjárhagstjóni, til skaða fyrir viðskiptavininn. Í slíkum tilvikum ætti þó ekki að vera nægjanlegt að váttryggingamiðlarinn eða váttryggingafélagið geti innleyst hagnað ef það leiðir ekki sérstaklega til skaðvænlegra áhrifa fyrir viðskiptavininn, eða að einn viðskiptavinur, sem váttryggingamiðlarinn eða váttryggingafélagið er skuldbundið, geti hagnast eða komist hjá fjárhagstjóni án þess að því fylgi skaðvænleg áhrif fyrir annan slíkan viðskiptavin.
- 4) Til að komast hjá ónauðsynlegri stjórnsýslubyrði en jafnframt tryggja fullnægjandi neytendavernd ætti að laga skipulagsráðstafanir og -verklag við stýringu hagsmunaárekstra að umfangi og starfsemi váttryggingamiðlarans eða váttryggingafélagsins og samstæðunnar sem þau gætu tilheyrt og að hættunni á að skaða hagsmuni viðskiptavinarins. Mæla ætti fyrir um skrá, sem ekki er tæmandi, með mögulegum ráðstöfunum og verklagsreglum til að veita váttryggingamiðlurum og váttryggingafélögum leiðsögn varðandi þær ráðstafanir og verklag sem undir venjulegum kringumstæðum ætti að taka tillit til við stýringu hagsmunaárekstra. Vegna fjölbreytileika rekstrarlíkana geta fyrirhugaðar ráðstafanir og verklagsreglur ekki skipt máli fyrir alla váttryggingamiðlara og váttryggingafélög. Einkum gætu þær ekki hæft litlum váttryggingamiðlurum og takmarkaðri starfsemi þeirra. Í slíkum tilvikum ættu váttryggingamiðlarar eða váttryggingafélög að geta beitt öðrum ráðstöfunum og verklagi sem henta betur til að tryggja, í þeirra sérstöku aðstæðum, að dreifing váttrygginga eigi sér stað með hagsmuni viðskiptavinarins að leiðarljósi.
- 5) Þótt krafist sé birtingar upplýsinga um einstaka hagsmunaárekstra í tilskipun (ESB) 2016/97 ætti það að vera síðasta úrræði og eingöngu notað þegar skipulags- og stjórnunarfyrrkomulag nægir ekki til að tryggja, svo fullnægjandi þyki, að komið sé í veg fyrir að hagsmunir viðskiptavinarins skaðist, þar sem oftrú á birtingu upplýsinga getur leitt til þess að hagsmuna viðskiptavinarins sé ekki gætt sem skyldi. Birting váttryggingamiðlara eða váttryggingafélags á upplýsingum um hagsmunaárekstra undanskilur þau ekki frá skuldbindingunni um að viðhalda og starfa eftir skipulags- og stjórnunarfyrrkomulagi sem skilvirkast er til að koma í veg fyrir að viðskiptavinir verði fyrir tjóni.

(*) Þessi ESB-gerð birtist í Stjtið. ESB L 341, 20.12.2017, bls. 8. Hennar var getið í ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 304/2019 frá 13. desember 2019 um breytingu á IX. viðauka (Fjármálaþjónusta) við EES-samninginn, sjá EES-viðbæti við Stjórnartíðindi Evrópusambandsins nr. 14, 5.3.2020, bls. 58.

(1) Stjtið. ESB L 26, 2.2.2016, bls. 19.

- 6) Til að greiða fyrir að stöðlunum sem settir eru í tilskipuninni sé hrundið í framkvæmd ætti viðmiðunin fyrir matinu á greiddri eða móttækinni hvatagreiðslu af váttryggingamiðlurum og váttryggingafélögum að vera sett fram með ítarlegri hætti. Í þeim tilgangi ætti, til leiðbeiningar, að leggja fram skrá sem ekki er tæmandi, yfir viðmiðanir sem taldar eru skipta máli fyrir matið á mögulegum skaðvænlegum áhrifum á gæði þjónustunnar við viðskiptavininn, til að tryggja viðeigandi staðal fyrir neytendavernd.
- 7) Mat á hæfi sem sett er fram í 1. mgr. 30. gr. tilskipunar (ESB) 2016/97 og mat á tilhlýðileika sem sett er fram í 2. mgr. 30. gr. þeirrar tilskipunar eru mismunandi að umfangi að því er varðar dreifingu váttrygginganna sem þau vísa til, og gegna ólíkum hlutverkum og hafa ólíka eiginleika. Því er nauðsynlegt að tilgreina með skýrum hætti staðlana og kröfurnar sem hlíta skal við að útvega upplýsingarnar sem krafist er fyrir sitt hvort þessara mata og við framkvæmd matanna. Einnig ætti að útskýra að mat á hæfi og tilhlýðileika eru með fyrirvara um skuldbindinguna um að váttryggingamiðlarar og váttryggingafélög, áður en nokkur váttryggingarsamningur er gerður, tilgreini, á grunni upplýsinganna frá viðskiptavininum, kröfur og þarfir þess viðskiptavinar.
- 8) Mat á hæfi ætti ekki eingöngu að framkvæma í tengslum við ráðleggingar um kaup á váttryggingatengdri fjárfestingarafurð, heldur fyrir allar einstaklingsbundnar ráðleggingar sem veittar eru á líftíma þeirrar afurðar, þar sem slíkar aðstæður geta falið í sér ráðgjöf um fjármálaviðskipti sem ætti að byggja á ytarlegri greiningu á þekkingu og reynslu og fjárhagsstöðu hvers einstaks viðskiptavinar. Þörfin fyrir mat á hæfi er einkum mikil að því er varðar ákvarðanir um að skipta um undirliggjandi fjárfestingareignir eða um að eiga eða selja váttryggingatengda fjárfestingarafurð.
- 9) Þar sem markaðsáhætta váttryggingatengdra fjárfestingarafurða er að stórum hluta háð valinu á undirliggjandi fjárfestingareignum getur slík afurð verið óhentug fyrir viðskiptavin eða hugsanlegan viðskiptavin vegna þeirrar áhættu sem tengist þessum eignum, tegund eða einkennum afurðarinnar eða tíðni skiptanna á undirliggjandi fjárfestingareignum. Einnig gæti það verið óhentugt ef það leiddi til óhagkvæms undirliggjandi fjárfestingasafns.
- 10) Váttryggingamiðlarar og váttryggingafélög ættu að vera ábyrg fyrir framkvæmd mats á hæfi þegar ráðgjöf um váttryggingatengdar fjárfestingarafurðir er veitt að öllu leyti eða hluta í gegnum sjálfvirkt eða hálf sjálfvirkt kerfi, þar sem slík kerfi veita einstaklingsbundnar fjárfestingaráðleggingar sem ættu að byggjast á mati á hæfi.
- 11) Til að tryggja viðeigandi staðal fyrir ráðgjöf að því er varðar þróun afurðarinnar til langs tíma ættu váttryggingamiðlarar eða váttryggingafélög að setja í yfirlýsingu um hæfi, og vekja athygli viðskiptavinar á, upplýsingum um hvort líklegt sé að viðskiptavinurinn þurfi að leita eftir reglubundinni endurskoðun á fyrirkomulagi ráðlögðu váttryggingatengdu fjárfestingarafurðanna.
- 12) Þar sem mat á tilhlýðileika skal að jafnaði framkvæmt í öllum tilvikum þegar váttryggingatengdar fjárfestingarafurðir eru seldar án ráðgjafar ættu váttryggingamiðlarar og váttryggingafélög að framkvæma slíkt mat við allar aðstæður þegar, í samræmi við viðeigandi reglur landslaga, viðskiptavinurinn óskar eftir sölu án ráðgjafar og þegar skilyrðin í 3. mgr. 30. gr. tilskipunar (ESB) 2016/97 eru ekki uppfyllt. Í þeim tilvikum þar sem ekki er hægt að framkvæma mat á hæfi, vegna þess að ekki er hægt að afla nauðsynlegra upplýsinga um fjárhagsstöðu og fjárfestingarmarkmið viðskiptavinarins, getur viðskiptavinurinn, í samræmi við viðeigandi reglur landslaga, fallist á að ljúka gerð sammingsins sem sölu án ráðgjafar. Til að tryggja að viðskiptavinurinn búi yfir nauðsynlegri þekkingu og reynslu til að skilja áhættuna sem fylgir þessu ætti þó í slíkum aðstæðum að krefjast mats á tilhlýðileika nema skilyrðin í 3. mgr. 30. gr. tilskipunar (ESB) 2016/97 séu uppfyllt.
- 13) Að því er varðar ii. lið a-liðar 3. mgr. 30. gr. tilskipunar (ESB) 2016/97 ætti að setja viðmiðun fyrir matinu á því hvort váttryggingatengd fjárfestingarafurð, sem ekki uppfyllir skilyrðin sem sett eru fram í i. lið a-liðar 3. mgr. 30. gr. tilskipunar (ESB) 2016/97, geti engu að síður talist einföld afurð. Í því samhengi geta ákvæðin um tryggingar gegnt mikilvægu hlutverki. Ef váttryggingatengd fjárfestingarafurð veitir tryggingu á gjalddaga sem nær yfir a.m.k. heildarfjárhæðina sem viðskiptavinurinn greiddi, að undanskildum lögmatum kostnaði, takmarkar slík trygging umtalsvert hversu óvarinn viðskiptavinurinn er fyrir markaðssveiflum. Þess vegna getur verið réttlætjanlegt að telja slíka afurð, með fyrirvara um frekari skilyrði, sem einfalda afurð að því er varðar 3. mgr. 30. gr. tilskipunar (ESB) 2016/97.

- 14) Tilskipun (ESB) 2016/97 miðar að lágmarkssamræmingu og útilokar þess vegna ekki að aðildarríki séu með eða innleiði strangari ákvæði til að vernda viðskiptavinum, að því tilskildu að slík ákvæði séu í samræmi við lög Sambandsins. Sérhver ákvæði sem framkvæmdastjórnin samþykkir, að því er varðar frekari tilgreiningu á kröfunum sem mælt er fyrir um í tilskipun (ESB) 2016/97, ættu þess vegna að vera mótuð þannig að aðildarríkjum sé kleift að hafa strangari ákvæði í landslögum sínum.
- 15) Til að gera lögbærum yfirvöldum og fagaðilum í váttryggingastarfsemi kleift að laga sig að nýju kröfunum sem þessi reglugerð inniheldur ætti dagsetningin þegar þessi reglugerð kemur til framkvæmda að vera samræmd gildistöku landsráðstafananna sem lögleiða tilskipun (ESB) 2016/97.
- 16) Leitað hefur verið til Evrópsku váttrygginga- og lífeyrissjóðaeftirlitsstofnunarinnar, sem komið var á fót með reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) nr. 1094/2010 ⁽²⁾, um tæknilega ráðgjöf ⁽³⁾.

SAMÞYKKT REGLUGERÐ ÞESSA:

I. KAFLI

GILDISSVIÐ OG SKILGREININGAR

1. gr.

Gildissvið

Þessi reglugerð gildir um dreifingu váttrygginga vegna sölu á váttryggingatengdum fjárfestingarafurðum sem váttryggingamiðlarar eða váttryggingafélög annast.

2. gr.

Skilgreiningar

Í þessari reglugerð er merking eftirfarandi hugtaka sem hér segir:

- 1) „viðkomandi aðili“: eitthvað af eftirfarandi þegar um er að ræða váttryggingamiðlara eða váttryggingafélag:
  - a) stjórnarmaður, meðeigandi eða sambærilegur aðili, eða stjórnandi váttryggingamiðlara eða váttryggingafélags, eftir atvikum,
  - b) starfsmaður váttryggingamiðlara eða váttryggingafélags, sem og allir aðrir aðilar sem veita þjónustu fyrir og undir stjórn váttryggingamiðlara eða váttryggingafélags og taka þátt í dreifingu á váttryggingatengdum fjárfestingarafurðum,
  - c) aðili sem, samkvæmt samningi um útvistun, tekur beinan þátt í þjónustustarfsemi fyrir váttryggingamiðlarann eða váttryggingafélagið vegna dreifingar þeirra á váttryggingatengdum fjárfestingarafurðum,
- 2) „hvati“: sérhver þóknun, umboðslaun, eða ófjárhagslegur ávinningur sem veittur er af eða til váttryggingamiðlara eða váttryggingafélags vegna dreifingar á váttryggingatengdri fjárfestingarafurð, til eða af sérhverjum aðila nema viðskiptavininum sem tekur þátt í viðkomandi viðskiptum eða aðila sem kemur fram fyrir hönd viðskiptavinarins,
- 3) „hvatakerfi“: reglur sem gilda um greiðslu hvata, þ.m.t. skilyrðin sem hvatinn er greiddur samkvæmt.

⁽²⁾ Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) nr. 1094/2010 frá 24. nóvember 2010 um að koma á fót evrópskri eftirlitsstofnun (Evrópska váttrygginga- og lífeyrissjóðaeftirlitsstofnunin), um breytingu á ákvörðun nr. 716/2009/EB og um niðurfellingu á ákvörðun framkvæmdastjórnarinnar 2009/79/EB (Stjttð. ESB L 331, 15.12.2010, bls. 48).

⁽³⁾ Tæknileg ráðgjöf um mögulegar framseldar gerðir er varða tilskipunina um dreifingu váttrygginga, Evrópska váttrygginga- og lífeyrissjóðaeftirlitsstofnunin (EIOPA)-17/048, 1. febrúar 2017, sem nalgast má hér: <https://eiopa.europa.eu/Publications/Consultations/-EIOPA%20Technical%20Advice%20on%20the%20IDD.pdf>

II. KAFLI

HAGSMUNAÁREKSTRAR OG HVATAR

3. gr.

Greining hagsmunaárekstra

1. Til að greina tegundir hagsmunaárekstra skv. 28. gr. tilskipunar (ESB) 2016/97 sem koma upp við hvers konar dreifingu váttryggingatengdra fjárfestingarafurða og sem fela í sér hættu á að hagsmunir viðskiptavinar skaðist, skulu váttryggingamiðlarar og váttryggingafélög hafa til hliðsjónar eftirfarandi viðmið þegar þau meta hvort þau, viðkomandi aðili eða sérhver aðili sem beint eða óbeint tengjast þeim vegna yfírráða, eigi hagsmuna að gæta af dreifingunni:

- a) hvort hagsmunir þeirra af dreifingunni séu aðrir en hagsmunir viðskiptavinarins eða hugsanlegs viðskiptavinar,
- b) hvort þeir geti mögulega haft áhrif á dreifinguna til skaða fyrir viðskiptavininn.

Váttryggingamiðlarar og váttryggingafélög skulu beita sömu aðferð til að greina hagsmunaárekstra milli viðskiptavina.

2. Váttryggingamiðlarar og váttryggingafélög skulu taka tillit til eftirfarandi aðstæðna, sem lágmarksviðmiðana við mat skv. 1. mgr.:

- a) hvort líklegt sé að váttryggingamiðlari eða váttryggingafélag, viðkomandi aðili eða sérhver aðili sem beint eða óbeint tengist þeim vegna yfírráða, hagnist fjárhagslega, eða komist hjá fjárhagstjóni, sem mögulega skaðar viðskiptavininn,
- b) hvort váttryggingamiðlari eða váttryggingafélag, viðkomandi aðili eða hver sá aðili sem beint eða óbeint tengist þeim vegna yfírráða hafi fjárhagslegan eða annan hvata til að hygla hagsmunum annars viðskiptavinar eða hópi viðskiptavina umfram hagsmuni viðskiptavinarins,
- c) hvort váttryggingamiðlarinn eða váttryggingafélagið, viðkomandi aðili eða hver sá aðili sem beint eða óbeint tengist váttryggingamiðlara eða váttryggingafélaginu vegna yfírráða, taki að verulegu leyti þátt í meðferð eða þróun á váttryggingatengdum fjárfestingarafurðum, einkum þegar slíkur aðili hefur áhrif á verðlagningu afurðanna eða dreifingarkostnað þeirra.

4. gr.

Reglur um hagsmunaárekstra

1. Váttryggingamiðlarar og váttryggingafélög skulu koma á, innleiða og viðhalda skilvirkum, skriflegum reglum um hagsmunaárekstra í samræmi við stærð þeirra og skipulag og eðli, umfang og flækjustig starfsemi þeirra, sbr. 27. gr. tilskipunar (ESB) 2016/97.

Ef váttryggingamiðlari eða váttryggingafélag er aðili að samstæðu skulu reglurnar einnig taka mið af hvers konar aðstæðum, sem váttryggingamiðlaranum eða váttryggingafélaginu ætti að vera kunnugt um, sem gætu leitt til þess að hagsmunaárekstrar verði vegna skipulags og starfsemi annarra aðila í samstæðunni.

2. Reglur um hagsmunaárekstra skv. 1. mgr. skulu fela í sér eftirfarandi:

- a) þær aðstæður sem valda eða geta valdið hagsmunaárekstrum sem hafa í för með sér hættu á að hagsmunir eins eða fleiri viðskiptavina skaðist, með hliðsjón af þeirri tilteknu dreifingarstarfsemi sem stunduð er,
- b) verklag sem fylgja skal og ráðstafanir sem grípa skal til í þeim tilgangi að takast á við árekstra og koma í veg fyrir að þeir skaði hagsmuni viðskiptavinarins.

5. gr.

Verklag og ráðstafanir samkvæmt reglum um hagsmunaárekstra

1. Verklagið og ráðstafanirnar skv. b-lið 2. mgr. 4. gr. skulu taka mið af stærð og starfsemi váttryggingamiðlarans eða váttryggingafélagsins og, eftir atvikum, samstæðunnar sem þau tilheyra, og af hættunni á því að hagsmunir viðskiptavinarins geti skaðast.

Verklagið sem fylgja á og ráðstafanirnar sem grípa skal til skv. b-lið 2. mgr. 4. gr. skulu fela í sér eftirfarandi, eftir því sem við á:

- a) skilvirkt verklag til að koma í veg fyrir eða stýra upplýsingaskiptum milli viðkomandi aðila sem sinna störfum sem fela í sér hættu á hagsmunaárekstri, ef upplýsingaskiptin kunna að skaða hagsmuni eins eða fleiri viðskiptavina,
- b) sérstakt eftirlit með viðkomandi aðilum sem hafa það meginhlutverk að sinna starfsemi fyrir hönd viðskiptavina eða veita viðskiptavininum þjónustu, sem eiga hagsmuna að gæta sem stangast geta á, eða sem á annan hátt fara fyrir mismunandi hagsmunum er stangast geta á, þ.m.t. váttryggingamiðlarans eða váttryggingafélagsins,
- c) afnám hvers konar beinna tengsla milli greiðslna, þ.m.t. starfskjara, til viðkomandi aðila sem sinna störfum á tilteknu verksviði og greiðslna, þ.m.t. starfskjara, til annarra viðkomandi aðila sem sinna aðallega störfum á öðrum verksviðum, ef til hagsmunaárekstra gæti komið í tengslum við þessi verksvið,
- d) ráðstafanir til að koma í veg fyrir eða takmarka óviðeigandi áhrif sérhvers aðila á það hvernig dreifingu váttrygginga er háttað af váttryggingamiðlaranum eða váttryggingafélaginu eða stjórnendum þeirra eða starfsmönnum eða sérhverjum aðila sem beint eða óbeint er tengdur þeim vegna yferráða,
- e) ráðstafanir til að takmarka eða stýra þeim tilvikum þar sem viðkomandi aðili tekur þátt samtímis, eða í beinu framhaldi, í mismunandi dreifingu váttrygginga, ef slík þátttaka getur verið skaðleg viðhlítandi stýringu á hagsmunaárekstra,
- f) stefnu um gjafir og ávinninga sem tiltekur með skýrum hætti hvaða skilyrði þurfa að vera fyrir hendi til að þiggja eða veita gjafir og ávinninga og hvaða ráðstafanir þarf að gera þegar gjafir og ávinningar eru þegnir eða veittir.

2. Ef váttryggingamiðlarar og váttryggingafélög geta sýnt fram á að ráðstafanirnar og verklagið skv. 1. mgr. sé ekki viðhlítandi til að tryggja að við dreifingu váttrygginga séu hagsmunir viðskiptavinar hafðir að leiðarljósi og að þau séu ekki hlutdræg vegna andstæðra hagsmuna váttryggingamiðlarans, váttryggingafélagsins eða annars viðskiptavinar, skulu váttryggingamiðlarar og váttryggingafélög samþykkja frekari ráðstafanir og verklag í þeim tilgangi.

6. gr.

Birting upplýsinga

1. Váttryggingamiðlarar og váttryggingafélög skulu forðast að treysta um of á birtingu upplýsinga til að tryggja að slík birting upplýsinga til viðskiptavina, skv. 2. mgr. 28. gr. tilskipunar (ESB) 2016/97, sé þrautarvarauðræði sem einungis er notað ef skipulags- og stjórnunarráðstafanir sem váttryggingamiðlarinn eða váttryggingafélagið hefur komið á til að koma í veg fyrir eða takast á við hagsmunaárekstra skv. 27. gr. tilskipunar (ESB) 2016/97 nægja ekki til að tryggja, með fullnægjandi hætti, að komið sé í veg fyrir hættu á að hagsmunir viðskiptavinarins skaðist.

2. Við birtingu upplýsinga um hagsmunaárekstra skulu váttryggingamiðlarar og váttryggingafélög:

- a) leggja fram sérstaka lýsingu á þeim hagsmunaárekstri sem um er að ræða,
- b) útskýra almennt eðli og orsakir hagsmunaárekstursins,
- c) útskýra fyrir viðskiptavininum þær áhættur sem leiða af hagsmunaárekstrinum og þær aðgerðir sem gripið hefur verið til, til að draga úr þessum áhættum,
- d) taka skýrt fram að skipulags- og stjórnunarráðstafanirnar sem váttryggingamiðlarinn eða váttryggingafélagið hefur komið á til að koma í veg fyrir eða stýra hagsmunaárekstrum sé ekki nægjanlegt til að tryggja, svo fullnægjandi þyki, að komið sé í veg fyrir hættu á að hagsmunir viðskiptavinarins skaðist.

7. gr.

Endurskoðun og skráning

1. Með vísan til 27. gr. tilskipunar (ESB) 2016/97 skulu váttryggingamiðlarar og váttryggingafélög meta og endurskoða með reglulegu millibili, að lágmarki árlega, reglur um hagsmunaárekstra sem settar eru skv. 4. gr. og gera allar viðeigandi ráðstafanir til að ráða bót á annmörkum.

2. Vátryggingamiðlarar og vátryggingafélög skulu halda og uppfæra reglulega skrá yfir aðstæður þar sem hagsmunaárekstur, sem hefur í för með sér hættu á að hagsmunir viðskiptavinar skaðist, hefur skapast eða sem getur skapast ef um er að ræða samfellda þjónustu eða starfsemi.

Framkvæmdastjórn vátryggingamiðlarans eða vátryggingafélagsins skal fá reglulega, og a.m.k. árlega, skriflega skýrslu um aðstæður skv. fyrsta málslíð.

8. gr.

Mat á hvötum og hvatakerfum

1. Hvatar eða hvatakerfi teljast hafa skaðleg áhrif á gæði viðkomandi þjónustu við viðskiptavininn ef þau eru þess eðlis og að því umfangi að þau hvetji til dreifingar vátrygginga sem ekki er í samræmi við skylduna um að koma fram af heiðarleika, sanngírni og fagmennsku í samræmi við ýrustu hagsmuni viðskiptavinarins.

2. Til að meta hvort hvatar eða hvatakerfi hafi skaðleg áhrif á gæði þjónustu við viðskiptavin skulu vátryggingamiðlarar og vátryggingafélög greina alla þætti sem geta aukið eða dregið úr hættu á skaðlegum áhrifum á gæði þjónustunnar við viðskiptavininn og hvaða skipulagsráðstafanna vátryggingamiðlari eða vátryggingafélag, sem annast dreifingu vátrygginga, hefur gripið til til að koma í veg fyrir hættuna á skaðlegum áhrifum.

Við greininguna skulu þau sérstaklega taka tillit til eftirfarandi viðmiðana:

- hvort hvatinn eða hvatakerfið geti ýtt undir að vátryggingamiðlarinn eða vátryggingafélagið bjóði eða mæli með tiltekinni fjárfestingarafurð eða tiltekinni þjónustu við viðskiptavininn þrátt fyrir að vátryggingamiðlarinn eða vátryggingafélagið geti boðið aðra vátryggingaafurð eða þjónustu sem henti betur þörfum viðskiptavinarins,
- hvort hvatinn eða hvatakerfið er eingöngu eða að mestu leyti byggt á meginlegum viðskiptaviðmiðunum eða hvort það tekur tillit til viðeigandi eigindlegra viðmiðana, sem endurspeglu hlítungu við gildandi reglur, gæði þjónustunnar sem viðskiptavininum er veitt og ánægju viðskiptavinar,
- virðið á greiddum eða mótteknum hvata með tilliti til virðis afurðarinnar og veittrar þjónustu,
- hvort hvatinn sé eingöngu eða aðallega greiddur á þeirri stundu sem vátryggingarsamningur er gerður eða nái yfir allan gildistíma samningsins,
- að til staðar sé viðeigandi fyrirkomulag fyrir endurheimt hvatans ef afurðin fellur úr gildi eða er keypt aftur snemma í ferlinu eða ef hagsmunir viðskiptavinarins hafa skaðast,
- að fyrir hendi sé eitthvert form af breytilegu eða skilyrtu viðmiðunarmarki eða eitthvert annað virðishækkunarfyrirkomulag sem fer af stað þegar markmið sem byggist á sölumagni eða -virði næst.

III. KAFLI

MAT Á HÆFI OG TILHLÝÐILEIKA

1. HLUTI

Mat hæfi

9. gr.

Upplýsingar sem afla á í þeim tilgangi að meta hæfi

1. Til að veita ráðgjöf um vátryggingatengda fjárfestingarafurð, skv. 1. mgr. 30. gr. tilskipunar (ESB) 2016/97, skulu vátryggingamiðlarar eða vátryggingafélög ákvarða umfang þeirra upplýsinga sem skal afla frá viðskiptavininum eða hugsanlegum viðskiptavini með tilliti til allra eiginleika þeirrar ráðgjafar sem veita á viðskiptavininum eða hugsanlegum viðskiptavini.

2. Án tillits til kröfunnar skv. 1. mgr. 20. gr. tilskipunar (ESB) 2016/97, um að hver samningur sem boðinn er eigi að vera í samræmi við kröfur og þarfir viðskiptavinarins, skulu vátryggingamiðlarar eða vátryggingafélög afla þeirra upplýsinga frá viðskiptavininum eða hugsanlegum viðskiptavini sem nauðsynlegar eru til að þau átti sig á mikilvægum staðreyndum um viðskiptavininn eða hugsanlegan viðskiptavin og hafi raunhæfan grunn til að ákvarða að persónuleg ráðlegging þeirra til viðskiptavinarins eða hugsanlegs viðskiptavinar uppfylli allar eftirfarandi viðmiðanir:

- hún samræmist fjárfestingarmarkmiðum viðskiptavinarins eða hugsanlegs viðskiptavinar, þ.m.t. áhættuþoli þess einstaklings,

- b) hún samræmist fjárhagsstöðu viðskiptavinarins eða hugsanlegs viðskiptavinar, þ.m.t. getu þess einstaklings til að taka á sig tap,
- c) hún sé með þeim hætti að viðskiptavinurinn eða hugsanlegur viðskiptavinur búi yfir nauðsynlegri þekkingu og reynslu á því fjárfestingarviði sem á við um þá sértæku tegund afurðar eða þjónustu.
3. Upplýsingar varðandi fjárhagsstöðu viðskiptavinarins eða hugsanlegs viðskiptavinar, þ.m.t. getu þess einstaklings til að taka á sig tap, skulu innihalda, ef við á, upplýsingar um uppruna og umfang reglulegra tekna, eigna, þ.m.t. lausafjáreigna, fjárfestinga og fasteigna og reglulegra fjárhagsskuldbindinga viðskiptavinarins eða hugsanlegs viðskiptavinar. Upplýsingarnar sem safnað er skulu vera hæfilegar fyrir þá sértæku tegund afurðar eða þjónustu sem er til skoðunar.
4. Upplýsingar varðandi fjárfestingarmarkmið viðskiptavinarins eða hugsanlegs viðskiptavinar, þ.m.t. áhættuþol þess einstaklings, skulu fela í sér, þar sem við á, upplýsingar um hversu lengi viðskiptavinurinn eða hugsanlegur viðskiptavinur hefur í hyggju að halda fjárfestingunni, óskir hans varðandi áhættusækni, áhættusniðið og tilganginn með fjárfestingunni. Upplýsingarnar sem safnað er skulu vera hæfilegar fyrir þá sértæku tegund afurðar eða þjónustu sem er til skoðunar.
5. Ef váttryggingamiðlarinn eða váttryggingafélagið aflar ekki upplýsinga sem krafist er skv. 1. mgr. 30. gr. tilskipunar (ESB) 2016/97 skulu þau ekki veita viðskiptavininum eða hugsanlegum viðskiptavini ráðgjöf um váttryggingatengdar fjárfestingarafurðir.
6. Þegar ráðgjöf er veitt um váttryggingatengda fjárfestingarafurð skv. 1. mgr. 30. gr. tilskipunar (ESB) 2016/97, skal váttryggingamiðlari eða váttryggingafélag ekki veita ráðleggingar ef engin af afurðunum hentar viðskiptavininum eða hugsanlegum viðskiptavini.
7. Þegar ráðgjöf er veitt sem felur í sér skipti á undirliggjandi fjárfestingareignum skulu váttryggingamiðlarar og váttryggingafélög einnig afla nauðsynlegra upplýsinga um fjárfestingareignir viðskiptavinarins sem fyrir eru og nýju fjárfestingareignirnar sem mælt er með og greina kostnað og ávinning skiptanna, svo þau geti sýnt fram á með fullnægjandi hætti að ávinningur skiptanna vegi þyngra en kostnaðurinn.

10. gr.

Áreiðanleiki upplýsinga

Váttryggingamiðlarar og váttryggingafélög skulu gera viðeigandi ráðstafanir til að tryggja að upplýsingar sem safnað er um viðskiptavini og hugsanlega viðskiptavini, að því er varðar mat á hæfi, séu áreiðanlegar. Slíkar ráðstafanir skulu ná yfir, en takmarkast ekki við, eftirfarandi:

- a) að tryggja að viðskiptavinir séu meðvitaðir um mikilvægi þess að veita réttar og uppfærðar upplýsingar,
- b) að tryggja að öll tól, s.s. til áhættumats eða mats á þekkingu og reynslu viðskiptavinar, sem beitt er í hæfismatsferlinu þjóni vel tilgangi sínum og henti til mats á viðskiptavinum þeirra, og að allar takmarkanir séu tilgreindar og dregið sé úr áhrifum þeirra með virkum hætti í öllu hæfismatsferlinu,
- c) að tryggja að spurningar sem notaðar eru í ferlinu séu líklegar til að vera skiljanlegar fyrir viðskiptavini og dragi fram bæði rétta mynd af markmiðum og þörfum viðskiptavinarins og þær upplýsingar sem eru nauðsynlegar hæfismatinu,
- d) að gera ráðstafanir, eftir því sem við á, til að tryggja samræmi í upplýsingum viðskiptavinar, s.s. að kanna hvort eitthvað sé augljóslega rangt í upplýsingum sem viðskiptavinurinn veitir.

11. gr.

Samskipti við viðskiptavini varðandi mat á hæfi

Váttryggingamiðlarar og váttryggingafélög skulu ekki valda tvíræðni eða ruglingi um ábyrgð þeirra við mat á hæfi váttryggingatengdra fjárfestingarafurða skv. 1. mgr. 30. gr. tilskipunar (ESB) 2016/97. Váttryggingamiðlarar og váttryggingafélög skulu upplýsa viðskiptavini á skýran og einfaldan hátt um að ástæðan fyrir mati á hæfi sé til að gera þeim kleift að aðhafast með hagsmuni viðskiptavinarins að leiðarljósi.

12. gr.

Sjálfvirk ráðgjöf

Ábyrgð váttryggingamiðlarans eða váttryggingafélagsins á að framkvæma mat á hæfi skv. 1. mgr. 30. gr. tilskipunar (ESB) 2016/97 verður ekki minni þótt ráðgjöf um váttryggingatengdar fjárfestingarafurðir sé veitt að öllu leyti eða hluta í gegnum sjálfvirk eða hálf sjálfvirk kerfi.

13. gr.

Hópváttryggingar

Að því er varðar hópváttryggingu skal váttryggingamiðlarinn eða váttryggingafélagið setja reglur um hvaða aðilar skuli vera frumlag í mati á hæfi ef váttryggingarsamningur er gerður fyrir hönd hóps og hver einstakur aðili getur ekki einn tekið ákvörðun um að gerast aðili að samningnum. Slíkar reglur skulu einnig innihalda ákvæði um hvernig matið verður framkvæmt, þ.m.t. frá hvaða aðila á að afla upplýsinga um þekkingu og reynslu, fjárhagsstöðu og fjárfestingarmarkmið.

Váttryggingamiðlarinn eða váttryggingafélagið skal skrá reglurnar sem komið er á samkvæmt fyrstu málsgrein.

14. gr.

Yfirlýsing um hæfi

1. Þegar ráðgjöf er veitt um hæfi váttryggingatengdrar fjárfestingarafurðar skv. 1. mgr. 30. gr. tilskipunar (ESB) 2016/97 skulu váttryggingamiðlarar og váttryggingafélög gefa viðskiptavini yfirlýsingu (yfirlýsing um hæfi) sem inniheldur eftirfarandi:

a) yfirlit yfir ráðgjöfina sem veitt er,

b) upplýsingar um hvernig ráðleggingin sem veitt er hentar viðskiptavininum, einkum hvernig hún samræmist:

- i. fjárfestingarmarkmiðum viðskiptavinarins, þ.m.t. áhættuþoli þess einstaklings,
- ii. fjárhagsstöðu viðskiptavinarins, þ.m.t. getu þess einstaklings til að taka á sig tap,
- iii. þekkingu og reynslu viðskiptavinarins.

2. Váttryggingamiðlarar og váttryggingafélög skulu vekja athygli viðskiptavinar á, og setja í yfirlýsinguna um hæfi, upplýsingar um hvort ráðlögðu váttryggingatengdu fjárfestingarafurðarinnar kalli á að viðskiptavinurinn þurfi að leita eftir reglubundinni endurskoðun á fyrirkomulagi þeirra.

3. Ef váttryggingamiðlari eða váttryggingafélag hefur upplýst viðskiptavin um að það muni gera reglubundið mat á hæfi geta síðari yfirlýsingar, eftir að upphaflegu þjónustunni er komið á, takmarkast við breytingar á þjónustunni eða undirliggjandi fjárfestingareignum, og/eða aðstæðum viðskiptavinarins, án þess að endurtaka þurfi öll atriðin sem fyrsta yfirlýsingin inniheldur.

4. Váttryggingamiðlarar og váttryggingafélög sem gera reglubundið mat á hæfi skulu, a.m.k. árlega, endurskoða, með hagsmunum viðskiptavina sinna að leiðarljósi, hæfi váttryggingatengdu fjárfestingarafurðanna sem mælt er með. Auka skal tíðnina á þessu mati með hliðsjón af einkennum viðskiptavinarins, s.s. áhættuþoli, og eðli váttryggingatengdu fjárfestingarafurðanna sem mælt er með.

2. HLUTI

Mat á tilhlýðileika

15. gr.

Aðferð við mat

Án tillits til kröfunnar skv. 1. mgr. 20. gr. tilskipunar (ESB) 2016/97, um að hver samningur sem boðinn er eigi að vera í samræmi við kröfur og þarfir viðskiptavinarins, skulu váttryggingamiðlarar eða váttryggingafélög ákvarða hvort viðskiptavinurinn búi yfir nauðsynlegri þekkingu og reynslu til að skilja áhættuna sem fylgir þjónustunni eða afurðinni sem boðin er eða óskað er eftir, þegar metið er hvort váttryggingarþjónusta eða -afurð sem dreift er í samræmi við 2. mgr. 30. gr. tilskipunar (ESB) 2016/97 sé tilhlýðileg fyrir viðskiptavininn.

*16. gr.***Einfaldar váttryggingatengdar fjárfestingarafurðir**

Váttryggingatengd fjárfestingarafurð skal talin einföld, að því er varðar ii. lið a-liðar 3. mgr. 30. gr. tilskipunar (ESB) 2016/97, ef hún uppfyllir öll eftirfarandi viðmið:

- a) hún felur í sér samningsbundið tryggt lágmarksvirði á gjalddaga sem er a.m.k. fjárhæðin sem viðskiptavinurinn greiddi eftir að réttmætur kostnaður hefur verið dreginn frá,
- b) hún felur ekki í sér ákvæði, skilyrði eða mörk sem heimila váttryggingafélaginu að breyta í grundvallaratriðum eðli, áhættu, eða tilhögun útgreiðslna váttryggingatengdu fjárfestingarafurðarinnar,
- c) hún gefur kost á endurkaupum eða annarri innlausn váttryggingatengdu fjárfestingarafurðarinnar á virði verði sem er opinberlega aðgengilegt og viðskiptavininum stendur til boða
- d) hún felur ekki í sér bein eða óbein gjöld sem, jafnvel þótt tæknilega séu tækifæri til að innleysa eða á annan hátt leysa út váttryggingatengdu fjárfestingarafurðina, geta haft í för með sér óréttmætan skaða fyrir viðskiptavininn vegna þess að gjöldin eru ekki í réttu hlutfalli við kostnað váttryggingafélagsins
- e) hún er ekki með neinum öðrum hætti þannig upp byggð að það geri viðskiptavininum erfitt að skilja áhættuna sem fylgir henni.

*3. HLUTI***Ákvæði sem eru sameiginleg með mati á hæfi og tilhlýðileika***17. gr.***Upplýsingar sem afla skal frá viðskiptavininum**

1. Með vísan til 1. og 2. mgr. 30. gr. tilskipunar (ESB) 2016/97 skulu nauðsynlegar upplýsingar sem váttryggingamiðlarar og váttryggingafélög skulu afla um þekkingu og reynslu viðskiptavinarins eða hugsanlegs viðskiptavinar á viðkomandi fjárfestingarsviði innihalda eftirfarandi, eftir því sem við á, að því marki sem er viðeigandi eftir því hvernig viðskiptavin um ræðir og eðli og tegund afurðar eða þjónustu sem stendur til boða eða óskað er eftir, þ.m.t. flækjustigi þeirra og áhættu sem þeim fylgir:

- a) tegundir þjónustu, viðskipta, váttryggingatengdrar fjárfestingarafurðar eða fjármálagernings sem viðskiptavinurinn eða hugsanlegur viðskiptavinur er kunnugur,
- b) eðli, fjölda, umfang og tíðni viðskipta viðskiptavinarins eða hugsanlegs viðskiptavinar með váttryggingatengdar fjárfestingarafurðir eða fjármálagerninga og tímabilið sem þau hafa farið fram á,
- c) menntunarstig og atvinnu eða fyrri atvinnu viðskiptavinarins eða hugsanlegs viðskiptavinar sem skipta máli í þessu sambandi.

2. Váttryggingamiðlarinn eða váttryggingafélagið skal ekki ráða viðskiptavini eða hugsanlegum viðskiptavini frá því að veita upplýsingar sem krafist er skv. 1. og 2. mgr. 30. gr. tilskipunar (ESB) 2016/97.

3. Ef upplýsingum sem krafist er skv. 1. og 2. mgr. 30. gr. tilskipunar (ESB) 2016/97 hefur þegar verið aflað skv. 20. gr. tilskipunar (ESB) 2016/97 skulu váttryggingamiðlarar og váttryggingafélög ekki krefjast þeirra að nýju frá viðskiptavininum.

4. Váttryggingamiðlara eða váttryggingafélagi skal heimilt að reiða sig á upplýsingar sem viðskiptavinir þess eða hugsanlegir viðskiptavinir veita, nema þeim sé kunnugt um eða ætti að vera kunnugt um að upplýsingarnar séu sannanlega úreltar, rangar eða ófullgerðar.

*18. gr.***Reglubundið yfirlit**

1. Þrátt fyrir 185. gr. tilskipunar Evrópuþingsins og ráðsins 2009/138/EB⁽⁴⁾ skal váttryggingamiðlarinn eða váttryggingafélagið láta viðskiptavininum í té reglubundið yfirlit, á varanlegum miðli, um veitta þjónustu og viðskipti sem framkvæmd voru fyrir hönd viðskiptavinarins.

⁽⁴⁾ Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2009/138/EB frá 25. Nóvember 2009 um stofnun og rekstur fyrirtækja á sviði váttrygginga og endurtrygginga (Gjaldþolsáætlun II) (Stjtið. ESB L 335, 17.12.2009, bls. 1).

2. Reglubundna yfirlitið skv. 1. mgr. skal gefa sanngjarnt og óhlutdrægt yfirlit um veitta þjónustu og viðskipti sem framkvæmd voru fyrir hönd þess viðskiptavinar á yfirlitstímabilinu og skal innihalda, ef við á, heildarkostnað sem tengist þjónustunni og viðskiptunum, og virði hvernar undirliggjandi fjárfestingareignar.

3. Reglubundna yfirlitið skv. 1. mgr. skal lagt fram a.m.k. árlega.

19. gr.

Varðveisla á skráum

1. Án þess að hafa áhrif á beitingu reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2016/679 ⁽⁵⁾ skulu váttryggingamiðlarar og váttryggingafélög halda skrár um hæfis- eða tilhlýðileikamatið skv. 1. og 2. mgr. 30. gr. tilskipunar (ESB) 2016/97. Skrárnar skulu innihalda upplýsingarnar sem aflað er frá viðskiptavininum og öll skjöl sem viðskiptavinurinn hefur samþykkt, þ.m.t. skjöl sem setja fram réttindi beggja aðila og aðra skilmála fyrir þjónustu sem váttryggingamiðlarinn eða váttryggingafélagið mun veita viðskiptavininum. Slíkar skrár skulu varðveittar a.m.k. á meðan samband váttryggingamiðlarans eða váttryggingafélagsins og viðskiptavinarins varir.

2. Ef um er að ræða mat á hæfi skv. 1. mgr. 30. gr. tilskipunar (ESB) 2016/97 skal skráningin ennfremur innihalda eftirfarandi:

- a) niðurstöðu hæfismatsins,
- b) ráðleggingarnar sem gefnar voru viðskiptavininum og yfirlýsingu skv. 1. mgr. 14. gr. þessarar reglugerðar,
- c) allar breytingar sem váttryggingamiðlarinn eða váttryggingafélagið gerði að því er varðar hæfismatið, einkum sérhverja breytingu á áhættuþoli viðskiptavinarins,
- d) allar breytingar á undirliggjandi fjárfestingareignum.

3. Ef um er að ræða mat á tilhlýðileika skv. 2. mgr. 30. gr. tilskipunar (ESB) 2016/97 skal skráningin ennfremur innihalda eftirfarandi:

- a) niðurstöðu tilhlýðileikamatsins,
- b) allar viðvaranir sem viðskiptavininum var voru gefnar þegar váttryggingatengd fjárfestingarafurð var metin sem mögulega óhentug fyrir viðskiptavininn, hvort viðskiptavinurinn óskaði eftir því að halda áfram með gerð sammingsins þrátt fyrir viðvörðunina og, eftir atvikum, hvort váttryggingamiðlarinn eða váttryggingafélagið samþykkti beiðni viðskiptavinarins um að halda áfram með gerð sammingsins,
- c) allar viðvaranir sem viðskiptavininum voru gefnar þegar viðskiptavinurinn veitti ekki nægjanlegar upplýsingar til að gera váttryggingamiðlaranum eða váttryggingafélaginu kleift að meta tilhlýðileika váttryggingatengdu fjárfestingarafurðarinnar, hvort viðskiptavinurinn óskaði eftir því að halda áfram með gerð sammingsins þrátt fyrir viðvörðunina og, eftir atvikum, hvort váttryggingamiðlarinn eða váttryggingafélagið samþykkti beiðni viðskiptavinarins um að halda áfram með gerð sammingsins.

4. Varðveita skal skráningarnar á miðli sem gerir kleift að geyma upplýsingar á þann hátt að lögbæra yfirvaldinu sé unnt að nálgast þær síðar. Lögbæra yfirvaldið skal geta nálgast þær auðveldlega, endurgert hvern þátt með skýrum og nákvæmum hætti og auðkennt auðveldlega sérhverjar leiðréttingar eða aðrar breytingar, og innihald skráanna áður en þessar lagfæringarnar voru gerðar.

IV. KAFLI

LOKAÁKVÆÐI

20. gr.

Gildistaka og beiting

Reglugerð þessi öðlast gildi á tuttugasta degi eftir að hún birtist í *Stjórnartíðindum Evrópusambandsins*.

Hún kemur til framkvæmda frá og með 23. febrúar 2018.

⁽⁵⁾ Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2016/679 frá 27. apríl 2016 um vernd einstaklinga í tengslum við vinnslu persónuupplýsinga og um frjálsa miðlun slíkra upplýsinga og niðurfellingu tilskipunar 95/46/EB (almenna persónuverndarreglugerðin) (Stj. 119, 4.5.2016, bls. 1).

Reglugerð þessi er bindandi í heild sinni og gildir í öllum aðildarríkjunum án frekari lögfestingar.

Gjört í Brussel 21. september 2017.

Fyrir hönd framkvæmdastjórnarinnar,

Jean-Claude JUNCKER

forseti.
